

Naqqiut

Taarserpaa akissuteqaat 1. November 2021-imeersoq
(Naqqiuteqartoqarpoq kukkunersiunik iluarsissummik Naalackersuisup allanngornera tunngavigalugu aamma innersuussinerit marluk peerneqarlutik)

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissatut siunnersuutigaara qanoq ililluni suliffinni sulisut ilorrisimaarnerat annertusisissinnaaneripput napparsimalluni sulinngitsoornerit sapinngisamik appartinniarlugit.

(Inatsisartunut ilaasortaqaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu Naalackersuisoq Jess Svane)

Siullermeerinnineq

Qanoq ililluni suliffinni sulisut ilorrisimaarnerat annertusisissinnaaneripput napparsimalluni sulinngitsoornerit sapinngisamik appartinniarlugit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisiamik siunnersuuteqartoq Naalackersuisut qujaffigaat.

Naalackersuisut isumaqataapput napparsimalluni sulinngitsoortarneq ajornartorsiut annertooujussuusoq, tassami nalunngisattut siusinnerusukku misissuinerit takutippaat napparsimalluni sulinngitsoortarneq nunatsinnut akisooujussuusoq.

Tamanna aamma suliffeqarfimmut eqqorneqartumut napparsimalluni sulinngitsoornermut aningaasatigut minnerunngitsumillu timikkut/tarnikkut atukkatigut sunniuteqarpoq, tassami napparsimasoqarneranut taarsiullugu suleqatit sulinerujussusariaqarput, tamannalu sulisunut aamma nungullarsaataasumik sunniuteqartarluni.

IMAK 18. november 2020-mi tusagassiutitigut nalunaaruteqarpoq ilinniartitsisut sisamaagaangata ataaseq uippakajaarnermik eqqugaasartoq. Tamatuma malitsigisaanik sullivimmi avatangiisit pitsaasut aamma suliffimmi uippakajaarnerup apparsarnissaa anguniarlugu IMAK-p annertuumik ukkatarileraa, uippakajaarnermillu eqqugaasut tarnip pissusianik ilisimasalimmik ikiorneqartalernissaannut kommunit neqerooruteqassasut kissaatigalugu.

Suliffeqarfiit timikkut ilungersornartuni suliffinni nungullarneq pinaveersaartissinnaavaat, assersuutigalugu aalisakkerivinni oqimaatsunik kivitsinerit amerlasuut aamma utoqqaat illuini meeqqanullu paaqqinnittarfiani amerlasuuni, ullormut sulineri inuit kivinneqartariaqartut illikartinneqartinneqartariaqartullu amerlasarmata. Tassani inuussutissarsiutit iluanni atortut ikiuutit nutaajunerpaat pillugit sulisitsisut ukkataqartariaqarput.

Inuiaqatigiinni marluinnik oqaaseqarfiusumi inuunerput eqqaamassavarput, tamanna suliffinni tarnikkut unammartunik amerlasuunik naammattuugassaqaarnarpoq, tamannalu maannakkut arajutsinaveersaartariaqarparput, minnerunngitsumilli siunissami suliffijumaartussani.

Islandimi sapaatip akunneranut nalunaaquttap akunneri 35-ni sulisarneq misilinneqarpoq, tassani sulineri nungullarnissamut aarlerinaatit apparsarnissaat aamma sulinerup sunngiffiullu akornanni inuunerup oqimaqatigiinnerusumik ingerlannissaa anguniarlugu.

Tamanna nunatsinni innuttaasut amerlanersaannut aamma kajumissaataasinnaavoq, tassami inersimasut 36 %-ii kisimik timersorlutillu timigissartarput, arnat 33 %-ii angutillu 25 %-ii pualasoorujussuullutik, pissutsit ajorsiertortutut ippit, tassami meeqqat atuartut akornanni pualasuut amerliartormata, ilaatigut aalangippallaarneq il.il. peqqutigalugit.

Suliffimmi timigissarneq aamma apeqqut soqutiginarorujussuavoq, Danmarkimi misissuinerit takutippaat atuaqatigiit qaammatip ataatsip iluani atuarnerminni angusaat agguaqatigiissillugu allanngortingaatsiarneqartut.

Ilaatigut Nuummi Majoriami aamma misileraasoqarpoq, atuartitsilinnginnermi akunneq siulleg sioqqullugu timigissartitsisoqarluni, tassanilu aaqqissuussineq iluatsilluarmat ukiut tallimat sinnerlugit ingerlanneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiata nunatta silarsuarmi timimik aalatitsinerpaatut anguniagaqarnerminnut atatillugu ilaatigut inuit ataasiakkaat iluaqutigisinnaasai makku erseqqissarpai:

“Nukissaqalerneq nuannaarnerlu, uippakajaannginneruneq, ilikkajanerulerneq, inuttut piginnaasatigut siuariaateqarneq, peqatissartaartorneq, timikkut nukittorneq minnerunngitsumillu inuunerissaarnermik sivitsuineq”.

Inuiaqatigiinnut tunngasunik Timersoqatigiit Kattuffiat aamma imatut allappoq:

”katerittarnikkut nukittunerulerneq, peqatigiiffilerinikkut nukittunerulerneq, peqqinnissaqarfiup aningasartuutai annikinnerit, angusarissaarnerulerneq, ilinniakkatigut angusarissaarnerulerneq minnerunngitsumillu inuiaat nukittuut”.

Naggataatigut ilisimatitsissutigisinnaavara nunatsinni sullivinni avatangiisit pillugit inatsisip nutarterneqarnissaa naleqqussarnissaalu Naalakkersuisuni sulissutigigatsigu.

Nutarterinermi ilaatigut sullivimmi avatangiisit pillugit tarnikkut atukkat ukkatarineqarnerat nukittorsarneqassaaq, suliffeqarfimmi isumannaallisaanermut peqqissutsimullu suleqatigiinnerup nutarterneqarnissaat pitsanngorsarneqarnissaallu, suliffeqarfiup nalilersuiffigineqartarnerani (APV) piumasaqaatit nukittorsarneqarnissaat.

Tamatuma aamma kingunerisussaavaa Sullivinnut Nakkutilliisoqarfiup qisuariartarneranut periarfissat annertunerulernerat, oqartussat akornanni paasissutissanik katersinissamut, suliaqarnissamut ingerlatitseqqittarnissamullu tunngavissaqalerneq, suliffeqarfiit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmik isumaqatigiissuteqarsinnaanermut periarfissaqarneq aamma pineqaatissiisarnerit sukaternissaat.

Taamatut oqaaseqarlunga sammisami pingaarutilerujussuarmi pitsaasumik uummaarissumillu oqallinnissassinnik kissaappasi.